



### አዲስ አበባ የሁላችንም ካልሆነች የማንም አትሆንም!

“ኢትዮጵያዊነት ሱስ ነው” ያሉን አቶ ለማ መገርሳ አዲስ አበባን የኦሮሞ የግል ሀብት ለማድረግ ጠንክረው እየሠሩ እንደሆነ የካቲት 28 ቀን 2011ዓም በወጣው የክልሉን መንግሥት አቋም በሚገልጸው መግለጫ አረጋገጠዋል። መግለጫውም እንዲህ ይላል “በአዲስ አበባና ኦሮሚያ መካከል ያለው የአስተዳደር የወሰን ጉዳይ አልባት ሳይሰጠው የጋራ መኖሪያ ቤቶች በእጣ መተላለፋቸው ተገቢ አይደለም።” ይላል። መግለጫው አያይዘም የኦሮሚያ ክልል መንግሥት በሁሉም አቅጣጫ የሕዝቡን ተጠቃሚነት ለማረጋገጥ ደረጃ በደረጃ እየሠራ መሆኑን አድንገው ሰጥቷል። በዚህም ትላልቅ ስኬቶች እየተመዘገቡ እንደሆነ መግለጫው በኩራት ያብራራል። የአዲስ አበባ ጉዳይ በተመለከተ እና ከዚህ ጋር ተያያዥነት ስላላቸው ጉዳዮች በሙሉ በቅደም ተከተላቸው መልስ እንዲያገኙ በተሃድሶ ከስምምነት ላይ የተደረሰበት እንደሆነ በማውሳት ይህ ዕውን እንዲሆንም አበክረው እየሠሩ እንደሆነ መግለጫው አልሸሸገም። ከሁሉም በላይ መግለጫው በአዲስ አበባ እና በኦሮሚያ መካከል ያለው የአስተዳደር የወሰን ጉዳይ አልባት እስከሚያገኝ የኦሮሚያ ክልል ጥያቄ እየነሳሳቸው ባሉ የአዲስ አበባ አዋሳኝ ቀበሌዎች ከክልሉ ወሰን አልፎ የተገነቡ የጋራ መኖሪያ ቤቶች ለተጠቃሚዎች በዕጣ ማስተላለፍ ትክክል እንዳልሆነ በአቶ ለማ መገርሳ የሚመራው የኦሮሚያ ክልላዊ መንግሥት ዕምነት እንደሆነ ያስረዳል።

በዚህ አቋምም መሠረት ይህ ውሳኔ ሥራ ላይ እንዳይውል የኦሮሚያ ክልላዊ መንግሥት ጠንካራ አቋም መያዙን ይገልጻል። “ዶሮን ሲያታልሉዋት በመጫኛ ጣሉዋት” እንደሚባለው የኦሮሚያ ክልላዊ መንግሥት ይህን አቋም የያዘው በቀዳሚነት የኦሮሞን ሕዝብ ተጠቃሚነት ከማስጠበቅ የመነጨ እንጂ የሀገሪቱን ብሔር ብሔረሰቦች አብሮ የመኖር ዕሴትን ከመጥላት የመነጨ አለመሆኑ ከግንዛቤ ሊገባ ይገባልም በማለት ሌሎች ነገዶችን ለማሞኘት ሞክሩዋል። ሞኝ ከተገኘ!

በሌላ በኩል መግለጫው በአዲስ አበባ እና በዙሪያዎ ተያይዘው የሚከናወኑ ሥራዎች ከክልሉ መንግሥትና ሕዝብ እውቅና ውጪ ለመሥራት መታቀዳቸው ሕጋዊነት አላቸው ብሎ እንደሚያምን ያስጠነቅቃል። ይህንም ማስጠንቀቂያ እንዲህ በማለት ያጠብቀዋል፡-

“ትናንት ከህዝብ ጋር የታገልነው የህዝቡን ችግሮች ለመቅረፍ እና ህዝቡን ወደ ተሻለ ብልፅግና ለማሸጋገር ነው። ዛሬም ቢሆን ትናንት ለህዝቡ ቃል የገባቸውን ድሎች እያስመዘገቡን መተናገጥ ይህንንም በማስቀጠል ማንኛውንም የህዝብ ጥያቄ በትግል ለማስመለስ አስፈላጊውን መስዋእትነት ለመክፈል ዝግጁ ነን” ብሏል። አያይዘም የኦሮሞ እና የኦሮሚያ ሙብትና ጥቅምን በማስከበር ወደተሻለ ብልፅግና ለማሸጋገር እንሠራለን በማለት ኢትዮጵያዊነትን የሁዋሊት አሸቀንጥሮ መጣሉን በማያሻማ መንገድ ነግረውናል።

ይህን መግለጫ የቆረው መሪ ነኝ ከሚለው ጀባር መሐመድ “አዲስ አበባን በጠጫም በእርግጫም” ብለን የኦሮሚያ እናደርጋታለን “አዲስ አበባ የኦሮሞ ናት” ከሚሉት አነጋግሮ ንግግር እና “የፌዴራል ሥርዓቱን ለድርድር አናቀርብም” ከሚለው የአዲስ መግለጫ ጋር አያይዘን በወያኔ ተይዘው የነበሩ ቁልፍ መንግሥታዊ መዋቅሮች በነማን እንደተያዙ ስናጤንና የአቶ ለማን የሚኒሶታ ቆንሰላ ጽሕፈት ቤት ከፋችነትን ስናገናኘብ ኢትዮጵያዊነት “ሱስ ነው” የሚለው የአቶ ለማን ንግግር እውነትም ሱስነቱ ይፋ መሆኑን እንርዳለን። ምክንያቱም ሱስ መጥፎ ልማድ በመሆኑ ይተዋል። ይጣላል እና! ኢትዮጵያዊነት ቅር ቢሉት የማይቀር የቀትር ጥላ ነው። ልጣልህ ቢሉት የማይጣል ከኅሊና ጋር ተጣብቆ የሚኖር የማንነት መንፈስ እንጂ ሲሹ የሚያነሱት ሳይሹ ሲቀሩ የሚጥሉት ሱስ አይደለም። ለነላማ ቡድን ግን ኢትዮጵያዊነት ማንነት ሳይሆን ሱስ በመሆኑ ይኸውና አሸቀንጥረው ለመጣል የሚያስፈልጉ ቅድመ ሁኔታዎች ሲናገሩና ሲፈጽሙ እያየን ነው።

አዲስ አበባ የአንድ ነገድ አንጡራ ሀብት ናት ብለን በማመን ሌሎቹን “ሠፋሪዎች” ናቸው እያልን አብሮነትና ኢትዮጵያዊነትን አልፎም ዲሞክራሲያዊ ሥርዓት እንገነባለን የምንለው እንዴት ተብሎ ነው? ዲሞክራሲ መቻቻል እንጂ አንዱ ነገድ በሌሎች ላይ በማነሳሳት በሌሎች ላይ የሚጭን አይደለም። የሁሉንም ፍትሐዊ ተጠቃሚነት እንጂ የአንዱ ብቸኛ ተጠቃሚነት ማርጋገጫ አይደለም። ሰጥቶ በመቀበል እንጂ የእኔ ብቻ የሚል አይደለም። በሀሳብ የበላይነት የሚያምን እንጂ ያልበሰሉ ጮርቃዎችን አሰባሰቦ የመንጋ ፍርድ የሚሰጥ አይደለም። ለብዙኃን ወሳኔ ተገዥነትና የጥቂቶችን መብት አስከባሪ መርሕ እንጂ አኛ ያልነው ካልሆነ የሚል ሃይማኖታዊ ቃል አይደለም። በሕግ የበላይነት በጽኑ የሚያምን ሥርዓት እንጂ በቡድኖች አመጽና ሁሉንም ለእኔ በሚሉ የሚመራ አይደለም። እና ዲሞክራሲያዊ ሥርዓት ለመገንባት በቅድሚያ መሪዎች የሥርዓቱን ባሕሪጋጭ ጠንቅቀው ሊያውቁ ይገባል። ያለበለዚያ ያላዋቂ ሳሚ.... ነው የሚከነው። ኢትዮጵያውያን የልዩነቶች ውሳኔት የፈጠረው የወል ማንነት መገለጫ የሆነ እኛነት ነው። ይህ እኛነት ዘመን ተሻጋሪ ከመሆኑ የተነሳ ሃይማኖት ለመሆን የበቃ ነው። በደቡብ አፍሪካ ተመሥርቶ የነበረውንና ኒዮርክ ከተማ ያለውን የአቢሲኒያ ቤተ እምነት (Abyssinian Baptist Church) ልብ ይሉዋል።

ኢትዮጵያዊነት ታላቅ የሰበት ኃይል ነው። የታላቁ የሐንሰ ግዛትን ለማወቅ ከዓለም ዙሪያ የጎረፉትን ሰዎችና የጻፉትን ገድሎች ላገላበጠ ሰው የሰበት ኃይሉም ምን ያህል እንደሆነ ይረዳል። ኢትዮጵያዊነት የነፃነት ቀንዲልነት ነው ። ኢትዮጵያዊነት ነፃነት ነው። የነፃነት ሚስጥሩም ልዩነታችን ሳይሆን በልዩነታችን ውስጥ ያለው አንድነት፣ የጋራ እሴት፣ የጋራ ዓላማ መያዝ ነው። የሃይማኖት ልዩነትም ሆነ የቋንቋ ልዩነት የመለያዬት ምክንያት ሆኖ የኢትዮጵያን ነፃነት ጥያቄ ውስጥ አስገብቶ አያውቅም ነበር። ለጥቁር ዓለም ሕዝቦችና በቅኝ ግዛት ተጠፍረው ተይዘው ለነበሩ የአፍሪካ የእስያና የላቲን አሜሪካ ሕዝቦችም የነፃነትን ዋጋ ያሳዩ ነው። ኢትዮጵያዊነት የዓለምን የፖለቲካ አሰላለፍ የቀየረ አሰደናቂነትና አይበገሬነት ነው። በ1896 ዐድዋ ላይ በጣሊያ ላይ ያስመዘገበችው ድል የዚህ ሁሉ ማሳያ ቁዋሚ ሰሌዳ ነው።

እነዚህ ሁሉ ድንቅ ጉዳዮች በኢትዮጵያውያን የጋራ ጥረት የተገነቡ የሁላችንም መኩሪያና መመኪያ የወል ዕሴቶቻችን ናቸው። እነዚህን ላንዱ ነገድ ልስጥ ወይም ልውሰድ ማለት የኢትዮጵያዊነት መገለጫ የሆነውን አንዱን አካል ከጠቅላላው መነጠል ማለት ነው። ይህ መነጠል ደግሞ ሙሉ ኢትዮጵያዊ ማንነትን አያመለክትም።

ስለሆነም የኦሮሚያ መንግሥት የያዘው አሮሞን ብቸኛ የኢትዮጵያ ሀብት ተጠቃሚ ለማድረግ የተያዘ አቁዋም ኢትዮጵያዊነትን በጽኑ የሚገረር ነው። ሲጠብ አዲስ አበባ ከሁሉ ቀድሞ የነዋሪዎቹ መኖሪያ ከተማ ናት። ስለከተማዋ ሁለንተናዊ ዕድገትም ሆነ የኑሮ ዘይቤ ወሳኞቹ ነዋሪዎቹ እንጂ አዴጋ ሊሆን አይገባም። ሲሰፋ ደግሞ አዲስ አበባ የሁሉም ኢትዮጵያውያን መዲና ናት። የፌዴራል መንግሥት ተቋማትና የመሳሰሉት ከሁሉም የሀገሪቱ ክፍሎች በሚሰበሰቡ ግብር የተገነባች፣ ሁሉም ዜጎቿ ዋና ከተማችን የሚሏት፣ በዙሪያዋ ያሉትም በሩቅ ካሉት በተሻለ ሁኔታ በኢኮኖሚ እንቅስቃሴ ተጠቃሚ የሚሆኑባት ከተማ ናት። ይህ ደግሞ በማንኛውም ከተሞች አካባቢ የሚኖሩ ዜጎች እንደየሁኔታው ተጠቃሚ እንደሚሆኑት ማለት ነው። ከዚያ ባለፈ ግን የኢትዮጵያዊነት ባህል ሃይማኖት ኢኮኖሚ የኑሮ ዘይቤና ቋንቋ ተለውሶ የተበካባት ገበቴ ስለሆነች የኢትዮጵያዊነት መገለጫ መዝገብም ናት። በመሆኑም አዲስ አበባ የሁላችንም እንጂ የኦሮሞ የግል ሀብት አይደለችም። እንደዚህ አይነት አስተሳሰብ በየትኛውም ዓለም ታይቶም ተሰምቶም አያውቅም። አዲስ አበባ የሁላችንም ካልሆነች የማናችንም አትሆንም። “የማን ቤት ጠፍቶ የማን ይበጅ የአውሬ መውለጃ ይሆናል እንጂ!” እንደሚባለው።

ይህ ግን ለማንም አይጠቅምም። የሚጠቅመን እንደአባቶቻችን ተቻችለን ይቺን ውብ ድንቅና በሁለመናዊ ሀብት የደለበች ግን አስተዋይ የፖለቲካ ተወናዋዮች ያጠጡዋት ሀገር እያላት ከመቸገሩ በላይ ቆራርሰን ለበዮች እንዳናስረክባት የቁር መሪዎችና አነጋውያን ሀግ ሊባሉ ይገባል። ወደ ሁዋላ እንይ ከተባለ ዛሬ “ ሠፋሪ” የሚሉ ሰዎች ወራሪና መጤ ሊባሉ እንድሚችሉ ልናስገነዝባቸው እንደደለን።

አዲስ አበባ የነዋሪዎቹ እንጂ የኦሮሞ አደላችም!